

lut 2015

NEW

sletter

Start funduszy dla Polski!

Oficjalne uruchomienie programów operacyjnych, które określają sposób wydawania funduszy unijnych w perspektywie finansowej 2014-2020, to główny cel wizyty w Polsce europejskiej komisarz ds. polityki regionalnej. W czwartek 26 lutego Corina Crețu spotka się w Warszawie z Premierem Ewą Kopacz, minister infrastruktury i rozwoju Marią Wasiak oraz marszałkami województw.

Komisja Europejska już w połowie zeszłego roku przyjęła umowę partnerstwa z Polską dotyczącą wykorzystania funduszy strukturalnych i inwestycyjnych UE w latach 2014-2020. To pozwoliło na rozpoczęcie negocjacji pomiędzy KE a polskim rządem, w sprawie poszczególnych programów operacyjnych. Programy operacyjne były stopniowo akceptowane przez KE pomiędzy grudniem 2014 a lutym 2015, dzięki czemu możliwe jest uruchomienie przyznanych Polsce funduszy. Chodzi o łączną kwotę 77,6 mld euro w ramach funduszy polityki spójności w okresie 2014-2020. Jest to największy krajowy przydział środków spośród 28 państw członkowskich UE. Ponadto na rozwój obszarów wiejskich Polska otrzyma 8,6 mld euro.

Podczas wizyty w Warszawie komisarz Crețu będzie uczestniczyć w symbolicznej **uroczystości otwarcia perspektywy finansowej 2014-2020**, z udziałem premier **Ewy Kopacz**. Tematami rozmów z przedstawicielami polskich władz będą również uproszczenie polityki spójności oraz Plan Inwestycyjny Junckera. Komisarz Crețu wspomni także o oczekiwaniach, które Komisja Europejska stawia wobec Polski w nowym okresie programowania.

Czym są umowy partnerstwa?

Zgodnie z nowymi przepisami polityki spójności państwa członkowskie są zobowiązane do opracowania i wdrożenia planów strategicznych określających priorytety inwestycyjne dla pięciu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (EFSI):

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
- Europejski Fundusz Społeczny
- Fundusz Spójności
- Europejski Fundusz Morski i Rybacki
- Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Te plany, ujęte w umowach partnerstwa, negocjowane są pomiędzy Komisją Europejską a rządami poszczególnych krajów UE. Wcześniej jednak wewnątrz państw członkowskich prowadzone są na różnych szczeblach systemu rządzenia konsultacje na temat wybranych priorytetów inwestycyjnych: z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego władz lokalnych i regionalnych oraz grupami interesu.

Czym są programy operacyjne?

Po zaakceptowaniu umowy partnerstwa, Komisja wspólnie z państwami członkowskimi opracowuje „programy operacyjne” (PO), które określają działania w ramach priorytetów inwestycyjnych i celów określonych w umowach partnerstwa.

Programy operacyjne mogą dotyczyć poszczególnych państw członkowskich lub regionów. Mogą być to również programy oparte na współpracy kilku państw członkowskich. Komisja negocjuje z władzami krajowymi lub regionalnymi ostateczną zawartość planów inwestycyjnych. W programowanie i zarządzanie PO zaangażowane są wszystkie szczeble systemu zarządzania, także społeczeństwo obywatelskie.

Krajowe programy operacyjne

W Polsce w latach 2014-2020 fundusze polityki spójności zostaną zainwestowane poprzez 6 krajowych programów operacyjnych, w tym jeden multy-regionalny dla pięciu województw Polski Wschodniej (lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie). Umowa Partnerstwa jest dla nich punktem odniesienia. Programami krajowymi zarządzać będzie minister właściwy ds. rozwoju regionalnego.

Podział środków unijnych na programy krajowe:

- **Program Infrastruktura i Środowisko** - 27,41 mld euro
- **Program Inteligentny Rozwój** - 8,71 mld euro
- **Program Polska Cyfrowa** - 2,17 mld euro
- **Program Wiedza Edukacja Rozwój** - 4,69 mld euro
- **Program Polska Wschodnia** - 2 mld euro
- **Program Pomoc Techniczna** - 700,12 mln euro

Regionalne programy operacyjne

W latach 2014-2020 samorzady województw będą zarządzać około 40 proc. funduszy polityki spójności – 31,28 mld euro. Zainwestują je poprzez regionalne programy operacyjne.

Programy regionalne będą dwufunduszowe, tj. finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego. To nowość w porównaniu z perspektywą 2007-2013.

Podział środków unijnych na programy regionalne (w euro):

1. Dolnośląskie	2 252 546 589
2. Kujawsko-Pomorskie	1 903 540 287
3. Lubelskie	2 230 958 174
4. Lubuskie	906 929 693
5. Łódzkie	2 256 049 115
6. Małopolskie	2 878 215 972
7. Opolskie	944 967 792
8. Podkarpackie	2 114 243 760
9. Podlaskie	1 213 595 877
10. Pomorskie	1 864 811 698
11. Śląskie	3 476 937 134
12. Świętokrzyskie	1 364 543 593
13. Warmińsko-Mazurskie	1 728 272 095
14. Wielkopolskie	2 450 206 417
15. Zachodniopomorskie	1 601 239 216
16. Mazowieckie	2 089 840 138
Razem 16	31 276 897 550

Program oparty na współpracy kilku państw członkowskich

„Interreg V-A Polska-Słowacja” do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” w Polsce i na Słowacji - 154,90 mln euro.

27.02.2015

Ruszyła czternasta edycja European Language Label,...

Ruszyła czternasta edycja European Language Label, konkursu przeznaczonego dla instytucji i nauczycieli, którzy w dziedzinie nauki języków obcych szukają nowatorskich rozwiązań, tworzą własne materiały dydaktyczne, wychodzą poza program nauczania. Zrealizowałeś ciekawy projekt językowy? Zgłoś się i zdobądź European Language Label! Termin nadsyłania zgłoszeń upływa 13 kwietnia.

Nagroda w konkursie jest prestiżowy, europejski certyfikat jakości w edukacji językowej, przyznawany we wszystkich krajach UE jako wyróżnienie za oryginalne i twórcze projekty oraz inicjatywy z zakresu edukacji językowej. Konkurs organizowany jest od 1998 r. przez Komisję Europejską. W Polsce od 2001 r. prowadzony jest przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji i Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Od 2015 r. wnioski w konkursie można składać w jednej kategorii: projektów realizowanych w instytucji edukacyjnej pod opieką koordynatora.

Zgłaszane projekty muszą być zgodne z jednym z priorytetów konkursu, które w 2015 roku dotyczą nauki języków obcych poprzez sport, nauczania języka polskiego jako obcego oraz wykorzystania edukacji językowej dla zwiększenia spójności społecznej oraz reintegracji osób powracających z zagranicy.

Do udziału w konkursie uprawnione są wszystkie typy publicznych i niepublicznych przedszkoli, szkół, uczelni wyższych, instytucji oświatowych zajmujących się kształceniem językowym i realizujących projekty edukacyjne o charakterze językowym. Wnioski polskiej edycji oceniane są przez wybitne grono ekspertów językowych, którym przewodniczy prof. zw. dr hab. Hanna Komorowska. Aby wziąć udział w konkursie, należy opisać swoje przedsięwzięcie na odpowiednim formularzu.

Termin nadsyłania formularzy upływa 13 kwietnia 2015 roku. Szczegółowe informacje i formularze wniosków dostępne są na stronie: <http://www.ell.org.pl/>.

Raporty o stanie gospodarek

Komisja Europejska dała państwom członkowskim wyraźny impuls do przeprowadzenia reform strukturalnych i do dalszej konsolidacji finansów publicznych. Wynika to z podejścia przedstawionego przez nowe kolegium komisarzy w listopadzie i leży u podstaw rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2015 r.: nowy nacisk na inwestycje, reformy strukturalne i odpowiedzialność budżetową.

Kolegium podjęło szereg konkretnych decyzji.

Komisja przyspieszyła procedurę dla trzech państw spośród 16 wskazanych w listopadzie jako kraje, w których występują **zakłócenia równowagi makroekonomicznej**: Francja (etap

5), Niemcy (etap 3) i Bułgaria (etap 5). W przypadku dwóch państw Komisja wszczęła procedurę dotyczącą zakłóceń równowagi makroekonomicznej (MIP): **Portugalia i Rumunia**; W przypadku **Słowenii** Komisja łagodzi procedurę. W przypadku pozostałych **10 państw** nie wprowadzono zmian statusu (zob. załącznik).

W odniesieniu do konsolidacji budżetowej Komisja nie zaleciła wszczęcia procedury nadmiernego deficytu w odniesieniu do **Belgii, Włoch i Finlandii**, mimo że starania tych państw nie są współmierne do wartości referencyjnej długu. Wynika to z faktu, że Komisja bierze pod uwagę najważniejsze istotne czynniki zgodnie z art. 126 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Komisja zaleca także umożliwienie Francji skorygowania nadmiernego deficytu do 2017 r. Zalecenie zawiera ścisłe etapy ścieżki korekty budżetowej, która będzie regularnie oceniana począwszy od maja. Ma to zapewnić Francji wystarczająco dużo czasu na wdrożenie ambitnych reform strukturalnych.

Valdis Dombrovskis, wiceprzewodniczący odpowiedzialny za sprawy euro i dialog społeczny powiedział: - *Pakiet omówiony dzisiaj przez komisarzy stanowi kolejny ważny etap w procesie europejskiego semestru po przyjęciu rocznej analizy wzrostu gospodarczego w listopadzie ubiegłego roku. Oczywiście nasze decyzje uwzględniają sytuację gospodarczą globalną i krajową, a także wyniki intensywnych rozmów z Belgią, Francją i Włochami w ciągu ostatnich kilku tygodni dotyczących ich planów reform budżetowych i strukturalnych.*

Pierre Moscovici, komisarz ds. gospodarczych i finansowych, podatków i ceł, dodał: - *Jest to ważny i zrównoważony zestaw decyzji, który w pełni odzwierciedla bieżącą sytuację gospo-*

darczą. Komisja podkreśla zarówno znaczenie reform strukturalnych, jak i poszanowania dla reguł fiskalnych. Większość państw członkowskich podejmuje niezbędne działania. Inne muszą przyspieszyć i zintensyfikować swoje wysiłki na rzecz reform oraz zmniejszenia deficytu i zadłużenia. W dalszym ciągu będziemy je do tego zachęcać, a w razie potrzeby wykorzystamy wszelkie narzędzia prawne, którymi dysponujemy.

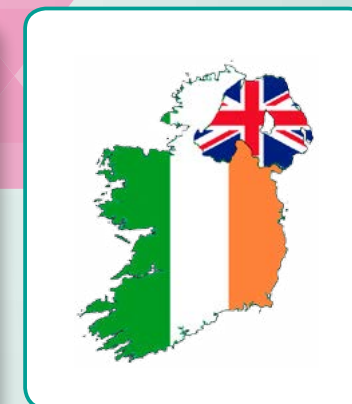
Kolejne kroki

Komisja przedstawia swoje zalecenia Radzie. Mają być omówione w marcu na posiedzeniu Rady Ministrów UE odpowiedzialnych za gospodarkę i finanse (ECOFIN).

Komisja zorganizuje w marcu kolejną rundę spotkań dwustronnych z państwami członkowskimi w celu omówienia sprawozdań krajowych. Do połowy kwietnia państwa członkowskie powinny przedstawić krajowe programy reform oraz programy stabilności lub konwergencji. W oparciu o te dokumenty Komisja przedstawi w maju nowy zestaw zaleceń dla poszczególnych krajów na lata 2015-2016, ukierunkowanych na najważniejsze priorytety.

Ustalenia ze szczegółowej oceny sytuacji dokonanej przez państwo członkowskie

- W **Belgii** występują zakłócenia równowagi makroekonomicznej, które wymagają monitorowania i działań politycznych. Należy zwrócić uwagę na zmiany sytuacji w obszarze konkurencyjności produkcji towarowej na rynkach międzynarodowych, które nadal stanowią zagrożenie, ponieważ ponowne pogorszenie sytuacji zagrażałoby stabilności makroekonomicznej. Dalsze działania w celu zapewnienia spójności parametrów kosztów spowodowałyby spadek zatrudnienia w sektorach towarów i usług podlegających wymianie handlowej, a wyraźny postęp w zmniejsze-

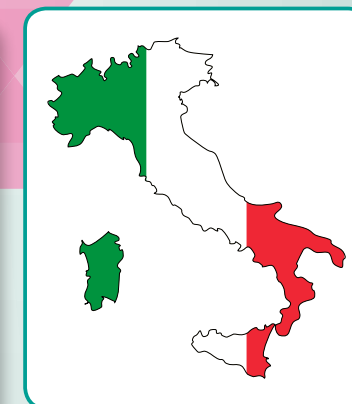
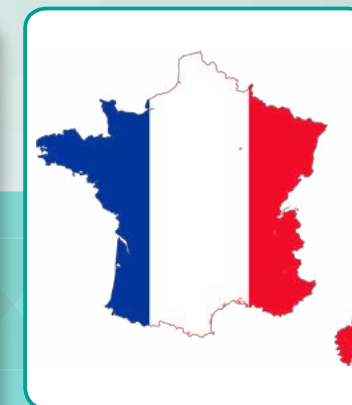

niu dotychczasowej różnicy kosztów można by wzmocnić poprzez przeniesienie ciężaru opodatkowania na podstawy opodatkowania nie związane z pracą. Dług publiczny pozostaje wysoki, ale kilka czynników ogranicza związane z nim ryzyko makroekonomiczne.

- W **Bułgarii** występują nadmierne zakłócenia równowagi makroekonomicznej, które wymagają zdecydowanych działań politycznych i szczegółowego monitorowania. W szczególności zawirowania w sektorze finansowym w 2014 r. wywołały obawy co do istnienia praktyk bankowych w części stanowiącej własność krajową, które potencjalnie mogą mieć poważne skutki dla sektora finansowego i ogólnej stabilności makroekonomicznej. Ponadto nadal negatywna, choć poprawiająca się, zewnętrzna pozycja finansowa, zadłużenie przedsiębiorstw i słabe dostosowanie rynku pracy nadal stwarzają ryzyko makroekonomiczne i wymagają szczególnej uwagi.
- W **Niemczech** występują zakłócenia równowagi makroekonomicznej, które wymagają zdecydowanych działań politycznych i monitorowania. Zagrożenia wzrostu w związku z utrzymywaniem się niewystarczających inwestycji prywatnych i publicznych, co stanowi przeszkodę dla wzrostu gospodarczego i przyczynia się do bardzo wysokiej nadwyżki na rachunku obrotów bieżących, która nadal wymaga szczególnej uwagi. Szczególne znaczenie ma konieczność podjęcia działań w celu ograniczenia ryzyka niekorzystnych skutków dla niemieckiej gospodarki oraz, z uwagi na jej rozmiar, negatywnych skutków ubocznych dla unii gospodarczej i walutowej.
- W **Irlandii** występują zakłócenia równowagi makroekonomicznej, które wymagają zdecydowanych działań politycznych i szczegółowego monitorowania. Irlandia zakończyła

program pomocy finansowej UE i MFW w 2013 r. i jest obecnie objęta nadzorem po zakończeniu programu i nadzorem w ramach europejskiego semestru. Mimo wyraźnej poprawy perspektyw gospodarczych utrzymuje się ryzyko związane z wysokim poziomem zadłużenia w sektorze prywatnym i publicznym; Pozostałe wyzwania w sektorze finansowym, w szczególności w odniesieniu do rentowności banków, oraz dostosowywanie rynku pracy charakteryzującego się wysokim bezrobociem strukturalnym nadal wymagają szczególnej uwagi.

- W **Hiszpanii** występują zakłócenia równowagi makroekonomicznej wymagające szczegółowego monitorowania i zdecydowanych działań politycznych. Hiszpania wycofała się z programu pomocy finansowej przeznaczonej na dokapitalizowanie instytucji finansowych w 2014 r. i jest obecnie objęta podwójnym nadzorem: po zakończeniu programu i w ramach europejskiego semestru. Pomimo pewnej poprawy salda na rachunku obrotów bieżących, zagrożenia związane z wysokim poziomem zadłużenia w sektorze prywatnym i publicznym oraz zdecydowanie ujemna międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto w dalszym ciągu wymagają szczególnej uwagi w kontekście bardzo wysokiego bezrobocia. Istotną wagę ma podjęcie koniecznych działań, które pozwolą ograniczyć ryzyko negatywnych konsekwencji dla hiszpańskiej gospodarki i, zważywszy na jej rozmiar, szkodliwych skutków ubocznych dla unii gospodarczej i walutowej.
- We **Francji** występują nadmierne zakłócenia równowagi makroekonomicznej wymagające szczegółowego monitorowania i zdecydowanych działań politycznych. Komisja przyjmie w maju, na podstawie krajowych progra-

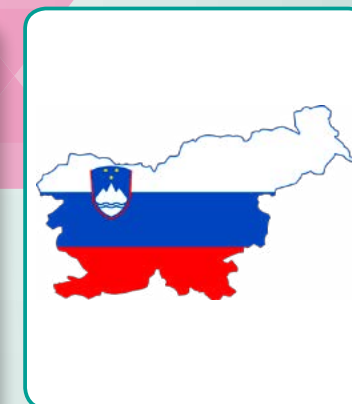

mów reform (KPR) i innych zobowiązań do reform strukturalnych zapowiedzianych w tym terminie, decyzję o uruchomieniu procedury dotyczącej nadmiernego zakłócenia równowagi. W kontekście słabego wzrostu i niskiej inflacji w połączeniu z niską rentownością przedsiębiorstw i zważywszy na niewystarczające jak dotąd działania polityczne, zagrożenia wynikające z pogorszenia konkurencyjności kosztowej i pozakosztowej oraz z wysokiego i rosnącego zadłużenia Francji, w szczególności jej długu publicznego, znacznie wzrosły. Szczególnie istotną wagę ma podjęcie koniecznych działań, które pozwolą ograniczyć ryzyko negatywnych konsekwencji dla francuskiej gospodarki i, zważywszy na jej rozmiary, szkodliwych skutków ubocznych dla unii gospodarczej i walutowej.

- W **Chorwacji** występują nadmierne zakłócenia równowagi makroekonomicznej wymagające szczegółowego monitorowania i zdecydowanych działań politycznych. Komisja przyjmie w maju, na podstawie krajowych programów reform (KPR) i innych zobowiązań do reform strukturalnych zapowiedzianych w tym terminie, decyzję o uruchomieniu procedury dotyczącej nadmiernego zakłócenia równowagi. W kontekście spowolnionego wzrostu, opóźnień w restrukturyzacji przedsiębiorstw oraz rynku pracy w fatalnym stanie, znacznie wzrosły zagrożenia wynikłe z niskiej konkurencyjności, poważnych zobowiązań zagranicznych i rosnącego długu publicznego połączonego ze słabością zarządzania w sektorze publicznym, .
- We **Włoszech** występują nadmierne zakłócenia równowagi makroekonomicznej wymagające szczegółowego monitorowania i zdecydowanych działań politycznych. W kontekście przedłużającego się słabego wzrostu

i uporczywie niskiej wydajności, zagrożenia wynikłe z bardzo dużego długu publicznego i niskiego poziomu konkurencyjności kosztowej i pozakosztowej znacznie wzrosły. Szczególnie istotną wagę ma podjęcie koniecznych działań, które pozwolą ograniczyć ryzyko negatywnych konsekwencji dla włoskiej gospodarki i, zważywszy na jej rozmiary, szkodliwych skutków ubocznych dla unii gospodarczej i walutowej.

- Na **Węgrzech** występują zakłócenia równowagi makroekonomicznej wymagające monitorowania i zdecydowanych działań politycznych. W szczególności poziom zagrożeń wynikających z wciąż wysoce ujemnej międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto, pomimo pewnych postępów w zakresie równoważenia bilansu płatniczego, przy wysokim poziomie długu publicznego, jak również wysokim obciążeniu regulacyjnym sektora finansowego i wysokim poziomie kredytów zagrożonych utrudniających zmniejszenie zadłużenia, wymaga ciągłej uwagi.
- W **Holandii** występują zakłócenia równowagi makroekonomicznej wymagające monitorowania i działań politycznych. Utrzymujące się zagrożenie związane z wysokim poziomem zadłużenia sektora prywatnego zasługuje na baczność uwagi, mimo niedawnych działań, które wspierają ożywienie na rynku nieruchomości mieszkaniowych oraz ograniczenie wzrostu kredytów hipotecznych. Duża nadwyżka na rachunku obrotów bieżących wynika po części z cech strukturalnych gospodarki, a struktura systemu emerytalnego i podatkowego może potencjalnie stać się źródłem nieefektywnej alokacji kapitału.
- W **Portugalii** występują nadmierne zakłócenia równowagi makroekonomicznej wymagające szczegółowego monitorowania i

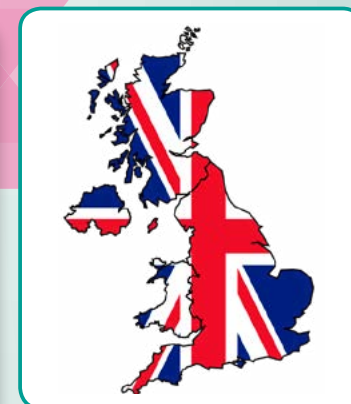
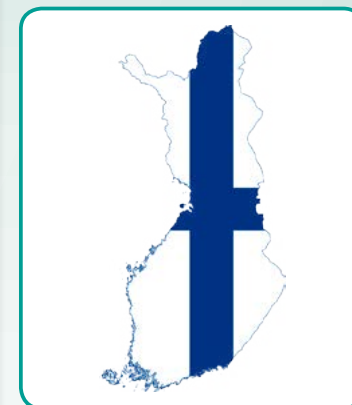

zdecydowanych działań politycznych. Portugalia wycofała się z programu dostosowań gospodarczych w 2014 r. i jest obecnie objęta podwójnym nadzorem: po zakończeniu programu i w ramach europejskiego semestru. Mimo znacznych postępów poczynionych w trakcie realizacji programu, tak w odniesieniu do dostosowań gospodarczych jak i w odpowiednich obszarach polityki, wciąż istnieją poważne zagrożenia związane z wysokim poziomem zadłużenia, zarówno wewnętrznego, jak i zewnętrznego, w wielu różnych sektorach gospodarki, wymagające bacznej uwagi. Obserwuje się również silną presję na zmniejszenie zadłużenia w kontekście niskiego wzrostu gospodarczego i wysokiego bezrobocia przy niskiej inflacji.

- W **Słowenii** występują zakłócenia równowagi makroekonomicznej wymagające szczegółowego monitorowania i zdecydowanych działań politycznych. Trwa przywracanie równowagi i prowadzone są szeroko zakrojone zdecydowane działania polityczne, co wraz z poprawą wyników eksportu i warunków wzrostu zmniejsza ryzyko w porównaniu z ubiegłym rokiem, w szczególności w odniesieniu do trwałej równowagi zewnętrznej. Niemniej w związku ze słabym ładem korporacyjnym, wysokim poziomem upaństwowienia własności, wobec wciąż wysokiego stosunku zadłużenia do aktywów przedsiębiorstw, wzrost długu publicznego wciąż stanowi realne zagrożenie dla stabilności finansowej i wzrostu gospodarczego i wymaga bacznej uwagi. Zakłócenia równowagi nie są już zatem oceniane jako nadmierne, ale nadal zasługują na szczególną uwagę.
- W **Finlandii** występują zakłócenia równowagi makroekonomicznej wymagające monitorowania i działań politycznych. W szczególności

na uwagę zasługuje ryzyko związane ze słabymi wynikami w eksporcie w kontekście restrukturyzacji przemysłu. Mimo że udało się w dużej mierze powstrzymać spadek udziału w rynkach eksportowych oraz spowolnienie w przemyśle wytwórczym, poziom inwestycji pozostaje niski a prognozy potencjalnego wzrostu uległy obniżeniu. Zadłużenie sektora prywatnego ustabilizowało się i nie budzi obecnie obaw, ale ze względu stosunkowo wysoki poziom wciąż wymaga ścisłego monitorowania.

- W **Szwecji** występują zakłócenia równowagi makroekonomicznej wymagające monitorowania i działań politycznych. W szczególności zadłużenie gospodarstw domowych utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie, a nawet w dalszym ciągu rośnie w wyniku wzrostu cen nieruchomości mieszkaniowych, utrzymujących się niskich stóp procentowych, wciąż atrakcyjnych zachęt podatkowych i ograniczonej podaży mieszkań. Rozwój sytuacji makroekonomicznej związanej z zadłużeniem sektora prywatnego nadal zasługuje na uwagę.
- W **Rumunii** występują zakłócenia równowagi makroekonomicznej wymagające monitorowania i działań politycznych. W wyniku realizacji trzech kolejnych programów pomocy finansowej UE-MFW, zaburzenia równowagi zewnętrznej i wewnętrznej zostały znacznie ograniczone. Zagrożenia wynikające z dość wysokiej ujemnej wartości międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto oraz słabej średnioterminowej zdolności eksportowej wymagają jednak uwagi. Ponadto zachowano stabilność sektora finansowego, mimo utrzymujących się słabości zewnętrznych i wewnętrznych sektora bankowego.
- W **Wielkiej Brytanii** występują zakłócenia

równowagi makroekonomicznej wymagające monitorowania i działań politycznych. W szczególności, ryzyko związane z wysokim poziomem zadłużenia gospodarstw domowych, w tym związane z charakterystyką strukturalną rynku nieruchomości mieszkaniowych nadal wymaga uwagi. Udało się wzmocnić odporność gospodarki i sektora finansowego. Utrzyma się jednak brak mieszkań, co w perspektywie średnioterminowej prawdopodobnie będzie źródłem wysokich cen nieruchomości, w dalszym ciągu ostabiając odporność tego sektora na zagrożenia.

(DODASZ MAPKI OBOK PAŃSTW POWYŻEJ?)

WSPÓLNA ENERGIA

Strategię osiągnięcia stabilnej unii energetycznej, której podstawą jest przyszłościowa polityka w dziedzinie klimatu, przedstawiła dziś Komisja Europejska. Unia ma przede doprowadzić do swobodnego przepływu energii ponad granicami, ograniczyć uzależnienie od pojedynczych dostawców i zapewnić solidarność państw członkowskich w przypadku zakłóceń dostaw energii.

Energia jest wykorzystywana do ogrzewania i chłodzenia budynków i mieszkań oraz transportu towarów. Jest ona siłą napędową gospodarki. Jednak – ze względu na starzejącą się infrastrukturę, słabą integrację rynków i brak koordynacji polityki – konsumenci, gospodarstwa domowe i przedsiębiorstwa nie mogą skorzystać z większego wyboru ani z niższych cen energii. Nadszedł

czas, by wprowadzić w Europie jednolity rynek energii. Dążąc do realizacji sztanarowego priorytetu określonego w wytycznych politycznych przewodniczącego Junckera, Komisja Europejska przedstawia dziś strategię osiągnięcia stabilnej unii energetycznej, której podstawą jest przyszłościowa polityka w dziedzinie klimatu.

Unia energetyczna to przede wszystkim:

- **klauzula solidarności:** ograniczenie uzależnienia od pojedynczych dostawców oraz od państw sąsiadujących, w szczególności w przypadku zakłóceń w dostawach energii. Większa przejrzystość przy zawieraniu przez państwa UE umów zakupu energii lub gazu z krajami spoza UE;
- **przepływ energii stanowiący „piątą swobodę”:** swobodny przepływ energii ponad granicami przy pełnym egzekwowaniu obowiązujących przepisów w obszarach takich jak rozdział sektora energii i niezależność organów regulacyjnych oraz podejmowanie działań prawnych, jeśli zaistnieje taka potrzeba. Przebudowa rynku energii elektrycznej, aby stał się bardziej połączony, w większym stopniu uwzględniał energię odnawialną i lepiej reagował na zmiany. Gruntowny przegląd interwencji państwa na rynku wewnętrznym oraz stopniowe wycofywanie dotacji szkodliwych dla środowiska;
- **efektywność energetyczna przede wszystkim:** zasadnicza zmiana podejścia do efektywności energetycznej i traktowanie jej jako pełnoprawnego źródła energii, tak aby mogła ona konkurować na równych warunkach ze zdolnością wytwarzania energii;
- **przejście na trwałe społeczeństwo niskoemisyjne:** zapewnienie, by lokalnie wytworzona energia, w tym ze źródeł odnawialnych, była w łatwy i skuteczny sposób przyjmowa-

na do sieci; promowanie przewagi technologicznej UE poprzez opracowanie technologii odnawialnych nowej generacji oraz objęcie wiodącej pozycji w dziedzinie elektromobilności, przy jednoczesnym wzroście eksportu i konkutowaniu na rynku światowym przez europejskie przedsiębiorstwa.

Obywatele stanowią trzon unii energetycznej. Ceny, które płać, muszą być przystępne i konkurencyjne. Dostawy energii powinny być bezpieczne i zrównoważone. Należy również zwiększyć konkurencyjność oraz dać wszystkim konsumentom większy wybór.

Te i inne zobowiązania towarzyszą planowi działania na rzecz osiągnięcia tych ambitnych celów polityki energetycznej i klimatycznej.

Przewodniczący Komisji **Jean-Claude Juncker** powiedział: - *Energia zbyt długo nie była włączona do fundamentalnych swobód unijnych. Bieżące wydarzenia dowodzą, że stawka jest wysoka. Wielu obywateli obawia się, że nie będą mieli dostępu do energii koniecznej do ogrzania domów. Europa musi działać wspólnie, z myślą o przyszłości. Chcę, by energia stanowiąca podstawę naszej gospodarki pochodziła z solidnych, wiarygodnych, bezpiecznych oraz, w coraz większej mierze, odnawialnych i zrównoważonych źródeł.*

Wiceprzewodniczący odpowiedzialny za unię energetyczną, **Maroš Šefčovič**, stwierdził: - *Rozpoczynamy dziś najambitniejszy europejski projekt w dziedzinie energii od czasu powstania Wspólnoty Węgla i Stali. Projekt ten doprowadzi do połączenia 28 rynków energii w jedną unię energetyczną, zmniejszy zależność Europy od dostaw energii i zapewni inwestorom przewidywalność, która jest im tak niezbędna, by tworzyć miejsca pracy i wzrost gospodarczy. Rozpoczynamy dziś przejście na niskoemisyjną, przyjazną dla klimatu gospodarkę, na unię energetyczną,*

która stawia obywateli na pierwszym miejscu i oferuje im tańszą, bezpieczniejszą i zrównoważoną energię. Wraz z pozostałymi komisarzami, którzy ściśle współpracowali nad tym projektem, przy wsparciu całej Komisji pragnę urzeczywistnić unię energetyczną.

Komisarz do spraw polityki klimatycznej i energetycznej, **Miguel Arias Cañete**, powiedział: - *Weźmy się do roboty. Wyzaczyliśmy dziś drogę dla połączonego, zintegrowanego i bezpiecznego rynku energii w Europie. Teraz musimy go zbudować. Droga do prawdziwego bezpieczeństwa energetycznego i ochrony klimatu rozpoczyna się właśnie tu. Dlatego skupię swoje działania na tworzeniu wspólnego rynku energii, oszczędnościach energii, zwiększeniu udziału energii ze źródeł odnawialnych oraz dywersyfikacji dostaw. Po wielu latach opóźnień nie możemy przegapić tej okazji na stworzenie unii energetycznej. Komisja pod przewodnictwem Jean-Claude'a Junckera podejmuje najważniejsze kwestie.*

Podstawowe liczby

- UE jest największym importerem energii na świecie. Import pokrywa 53 proc. zapotrzebowania na energię i oznacza roczne koszty rzędu 400 mld euro.
- 12 państw członkowskich UE (Cypr, Estonia, Hiszpania, Irlandia, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Portugalia, Rumunia, Wielka Brytania, Włochy) nie spełnia minimalnego celu unijnego w zakresie połączeń międzysystemowych zakładającego, że co najmniej 10 proc. zainstalowanej zdolności produkcji energii elektrycznej może być przesyłane ponad granicami. UE przyjęła wykaz 137 projektów związanych z energią elektryczną, w tym 35 dotyczących połączeń międzysystemowych sieci energii elektrycznej. Dzięki tym projek-

tom liczba państw członkowskich, które nie osiągnęły celu, mogłaby zmniejszyć się z 12 do 2.

- Odpowiednio połączona europejska sieć energetyczna mogłaby przynieść konsumentom oszczędności wynoszące do 40 mld euro rocznie.
- Sześć państw członkowskich UE (Bułgaria, Estonia, Finlandia, Litwa, Łotwa, Słowacja) jest uzależnionych od jednego zewnętrznego dostawcy całości importowanego gazu.
- 75 proc. naszych zasobów mieszkaniowych ma niewielką efektywność energetyczną. 94 proc. transportu opiera się na produktach ropopochodnych, które w 90 proc. pochodzą z importu.
- W sektorze energii w UE do 2020 roku trzeba zainwestować ponad 1 bln euro.
- Hurtowe ceny energii elektrycznej w Europie są o 30 proc. wyższe, a ceny hurtowe gazu o ponad 100 proc. wyższe niż w USA.
- Europejskie przedsiębiorstwa z sektora energii odnawialnej osiągają wspólnie roczne obroty rządu 129 mld euro i zatrudniają ponad milion osób. Wyzwaniem jest utrzymanie pozycji Europy jako lidera globalnych inwestycji w odnawialne źródła energii.
- W okresie od 1990 do 2011 r. emisje gazów cieplarnianych w UE zmalały o 18 proc.
- Do 2030 r. UE zamierza ograniczyć emisje gazów cieplarnianych o co najmniej 40 proc., zwiększyć udział energii ze źródeł odnawialnych o co najmniej 27 proc. i poprawić efektywność energetyczną o co najmniej 27 proc.

Co zostało dziś przyjęte?

Towards an Energy Union

1. ENERGY THAT IS SECURE FOR ALL CITIZENS

TODAY: The EU is the largest energy importer in the world, costing €400 billion/year, or more than €1 billion/day. Over 10% of the EUROPEAN POPULATION cannot pay their energy bills.

WITH THE ENERGY UNION: SECURE ENERGY in every member state, to every citizen. Based on SOLIDARITY AND TRUST. Speaking with ONE VOICE GLOBALLY.

2. ENERGY THAT FLOWS FREELY ACROSS BORDERS

TODAY: Markets are largely national. This means LESS CHOICE, LESS RESILIENCE, HIGHER PRICES. Some EU countries are ENERGY ISLANDS. ENERGY INFRASTRUCTURE IS AGEING.

WITH THE ENERGY UNION: Fully INTEGRATED MARKETS. BETTER DEAL for consumers.

3. ENERGY-EFFICIENT PRODUCTS, TECHNOLOGIES, JOBS AND SKILLS OF TOMORROW

TODAY: 90% of housing stock is ENERGY INEFFICIENT. 94% of transport relies on oil.

WITH THE ENERGY UNION: STRONG, COMPETITIVE COMPANIES across Europe deliver the energy efficient products, technologies, jobs and skills of tomorrow. ENERGY EFFICIENCY IMPROVED by at least 27% by 2030.

4. AN ECONOMY THAT IS CLEAN, LOW CARBON AND ENVIRONMENTALLY FRIENDLY

TODAY: CLIMATE CHANGE leads to severe, pervasive and irreversible impacts for the world. Urgent need to limit the rise in global average temperature to below 2°C.

WITH THE ENERGY UNION: RENEWABLE ENERGY boosted, representing at least 27% of the energy consumed in the EU by 2030. Greenhouse gases cut by at least 40% by 2030.

5. NEW TECHNOLOGY FOR TOMORROW'S ENERGY

TODAY: The EU has LOST GROUND on clean, LOW-CARBON TECHNOLOGIES.

WITH THE ENERGY UNION: LOWER BILLS for EU citizens. EUROPEAN COMPANIES to be world leading on renewable and low-carbon technologies.

#EnergyUnion

- **Strategia ramowa** na rzecz stabilnej unii energetycznej, której podstawą jest przyszłościowa polityka w dziedzinie klimatu. Określono w niej cele unii energetycznej w pięciu powiązanych obszarach politycznych oraz szczegółowe działania, jakie podejmie Komisja pod przewodnictwem Jean-Claude'a Junckera, aby te cele osiągnąć. Działania te obejmują między innymi nowe przepisy mające za zadanie zmianę struktury i zreformowanie rynku energii elektrycznej, zapewnienie większej przejrzystości umów dotyczących dostaw gazu, znaczny rozwój współpracy regionalnej jako ważny krok w kierunku zintegrowanego rynku, ściśle regulowane ramy prawne, nowe przepisy mające zagwarantować dostawy energii elektrycznej i gazu, wzrost finansowania UE w dziedzinie efektywności energetycznej lub nowy pakiet dotyczący energii odnawialnej, skupienie się na europejskiej strategii w zakresie badań i rozwoju w dziedzinie energii, czy też roczne sprawozdania na temat stanu unii energetycznej.
- **Komunikat w sprawie połączeń międzysystemowych** określający środki niezbędne do osiągnięcia celu 10 proc. międzysystemowych połączeń elektroenergetycznych do 2020 r., czyli minimalnego poziomu pozwalającego na przepływ energii między państwami członkowskimi i handlową. W dokumencie wskazano, które państwa członkowskie spełniają obecnie cel oraz które projekty są niezbędne, by osiągnąć ten cel do 2020 r.
- **Komunikat przedstawiający wizję globalnego porozumienia w sprawie klimatu**, które ma zostać przyjęte w grudniu w Paryżu. Ma to być przejrzyste, dynamiczne i prawnie wiążące porozumienie globalne zawierające sprawiedliwe i ambitne zobowiązania wszystkich stron. W komunikacie uwzględniono również

decyzje podjęte podczas europejskiego szczytu w październiku 2014 r., przekształcając je w proponowane unijne cele ograniczenia emisji (tzw. zaplanowany, ustalony na szczeblu krajowym wkład) w nowym porozumieniu.

Europejskie 112

Opóźnia się moment wejścia w życie eCall. Od października br. nowe samochody sprzedawane na terenie UE miały być obowiązkowo wyposażane w system, który automatycznie wybierze 112 - wspólny europejski numer alarmowy - gdy dojdzie do wypadku. Jak pokazują badania - większość Europejczyków wciąż nie jest pewna, pod jaki numer zadzwonić, gdy takiej sytuacji dojdzie zagranicą. Co więcej, system alarmowy nie zawsze działa tak jak powinien. 11 lutego przypada Europejski Dzień Numeru 112.

W 2014 r. kraje członkowskie UE nie poczyniły żadnego postępu, aby dokonać dokładnej lokalizacji osób, które wykonują połączenie alarmowe za pomocą obejmującego całą UE numeru alarmowego 112. W wielu krajach UE, upływa kilka minut zanim służby ratunkowe otrzymają taką informację. To główne wnioski raportu opublikowanego przez komisję Europejską z okazji Europejskiego Dnia Numeru Alarmowego 112.

Komisja Europejska wzywa kraje członkowskie do podjęcia odpowiednich działań. KE wsparła również przygotowanie analizy Europejskiej Konferencji Administracji Poczty i Telekomunikacyjnych, której celem jest poprawa lokalizacji osób dzwoniących.

Ponadto Komisja wkrótce rozpocznie projekt pilotażowy, który dokona analizy tego, w jaki sposób informacja o lokalizacji osób dzwoniących jest przekazywana ze smartfonów do centrów alarmowych. Chodzi o zmniejszenie czasu reakcji.

Obecnie aplikacje zainstalowane w smartfonach (np. mapy) używają lokalizacji satelitarnej do identyfikacji położenia użytkownika, jednak urządzenia te nie są w stanie wysłać informacji o położeniu do central alarmowych 112. Automatyczne przekazywanie danych lokalizacyjnych przy wykorzystaniu europejskich systemów Galileo i EGNOS, przyspieszyłoby reakcję i mogłoby pomóc w skuteczniejszym niesieniu pomocy.

- Raportu Komisji Europejskiej o 112
- Analiza Europejskiej Konferencji Administracji Pocztych i Telekomunikacyjnych

Pod numer 112 można dzwonić bezpłatnie z telefonu stacjonarnego lub komórkowego na terenie całej Unii Europejskiej. Pod tym numerem można uzyskać połączenie z właściwymi służbami ratunkowymi (miejscową policją, strażą pożarną, pogotowiem ratunkowym) w szeregu europejskich języków. Jest on dostępny 24 godziny na dobę, siedem dni w tygodniu.

Europejski Dzień Numeru 112 został ustanowiony przez Unię Europejską w 2009 r. Jego celem jest edukowanie Europejczyków o tym jak i gdzie mogą szukać pomocy w razie wypadku.

Co wiemy o 112?

eCall: automatyczny system wzywania pomocy w razie wypadków drogowych

System eCall automatycznie wybiera 112 – wspólny europejski numer alarmowy – w razie poważnego wypadku. System powiadamia służ-

by ratownicze o lokalizacji pojazdu, nawet jeśli kierowca jest nieprzytomny lub nie jest w stanie zadzwonić po pomoc. Szacuje się, że rocznie system ten może uratować życie nawet 2500 ludzi (MEMO/13/547).

Na mocy zaproponowanych przez KE przepisów od października 2015 r. wszystkie nowe modele samochodów osobowych i lekkich samochodów dostawczych miały być wyposażone w system eCall, a w punktach przyjmowania zgłoszeń o wypadkach dostępna będzie infrastruktura niezbędna do właściwej obsługi zgłoszeń eCall, co zapewni kompatybilność, interoperacyjność i ciągłość usługi eCall w całej UE. Termin ten jednak nie zostanie najprawdopodobniej dotrzymany.

Korzyści wynikające z wprowadzenia systemu eCall

Dane otrzymywane przez system eCall umożliwią służbom ratowniczym szybsze udzielanie pomocy kierowcom i pasażerom pojazdów, a co za tym idzie, zmniejszenie liczby ofiar śmiertelnych i szybsze zajęcie się rannymi. Szacuje się, że system eCall może skrócić czas reakcji służb ratowniczych o 40 proc. na obszarach miejskich i o 50 proc. na obszarach wiejskich, ratując w ten sposób życie nawet 2500 osób rocznie.

Oprócz zwiększenia bezpieczeństwa drogowego system eCall będzie miał również znaczący wpływ na zmniejszenie zagęszczenia ruchu powodowanego przez wypadki drogowy i ograniczyć liczbę wypadków wtórnych, których przyczyną jest brak zabezpieczeń miejsc wypadków. Korzyści odniesie również przemysł, a zwłaszcza liczne przedsiębiorstwa, które będą dostarczać technologie, komponenty i usługi wykorzystywane w ramach systemu eCall, w tym systemy pokładowe, usługi z zakresu bezprzewodowej transmisji danych i systemy punktów przyjmowania zgłoszeń

o wypadkach. Ponadto oczekuje się, że urządzenia pokładowe zainstalowane w pojazdach na potrzeby systemu eCall można będzie wykorzystać w celu uruchomienia dodatkowych usług o wartości dodanej (np. usług umożliwiających odszukiwanie skradzionych samochodów).

Jak działa system eCall?

System eCall uruchamia się w sposób automatyczny, niezwłocznie po zarejestrowaniu poważnego zderzenia przez czujniki zamontowane w pojeździe. Po jego włączeniu system wybiera europejski numer alarmowy 112, nawiązuje połączenie telefoniczne z odpowiednim punktem przyjmowania zgłoszeń o wypadkach oraz przekazuje służbom ratowniczym informacje dotyczące wypadku, w tym momentu zdarzenia, dokładnej lokalizacji rozbitego pojazdu, a także kierunku podróży (co ma szczególne znaczenie na autostradach oraz w tunelach). Połączenie eCall może być również aktywowane ręcznie poprzez naciśnięcie przycisku w samochodzie, na przykład przez świadka poważnego wypadku.

Komisja Europejska chce zwalczyć uchylanie się od płacenia podatków i agresywne planowanie podatków. Kolegium komisarzy przeprowadziło już pierwszą debatę orientacyjną na temat ewentualnych najważniejszych działań, które zapewnią bardziej sprawiedliwe i przejrzyste zasady opodatkowania w UE. Członkowie kolegium zgadzają się co do tego, że należy przede wszystkim dążyć do poprawy przejrzystości w dziedzinie opodatkowania osób prawnych.

Przewodniczący **Jean-Claude Juncker** postanowił, że walka z uchylaniem się od płacenia podatków i unikaniem opodatkowania będzie jednym z głównych priorytetów politycznych Komisji.

Dzisiejsza dyskusja dotyczyła najpilniejszych działań, jakie należy podjąć w tej dziedzinie. Uzgodniono, że głównym celem jest zagwarantowanie, by firmy podlegały opodatkowaniu tam, gdzie ich działalność gospodarcza generuje zysk i nie mogły uniknąć płacenia sprawiedliwej części podatków na skutek agresywnego planowania podatkowego. W kolegium panuje zgoda co do tego, że należy przede wszystkim dążyć do poprawy przejrzystości opodatkowania w dziedzinie opodatkowania osób prawnych.

Dlatego komisarze postanowili przedstawić w marcu pakiet dotyczący przejrzystości podatkowej.

*– Aby dobrze prosperować, Europa potrzebuje sprawiedliwych, przejrzystych i przewidywalnych systemów podatkowych, dzięki którym firmy będą mogły łatwiej inwestować i do których obywatele będą mieć większe zaufanie. W ramach naszych działań na rzecz pogłębionego i bardziej sprawiedliwego rynku wewnętrznego chcemy zapewnić większą przejrzystość podatków i uczciwszą konkurencję podatkową w UE i na całym świecie. Nie do zaakceptowania jest fakt, że organy podatkowe przed przystąpieniem do egzekwowania przestrzegania przepisów muszą uzyskiwać informacje z przecieków – powiedział wiceprzewodniczący Komisji, **Valdis Dombrovskis**, odpowiedzialny za euro i dialog społeczny.*

Pierre Moscovici, komisarz ds. gospodarczych i finansowych, podatków i ceł, powiedział z kolei: *– Najlepszą pożywką dla nadużyć podatkowych i szkodliwych systemów podatkowych jest brak przejrzystości i współpracy. Najwyższy czas rozpocząć nowy rozdział –współpraca administracji podatkowych i solidarność rządów zapewnią sprawiedliwe opodatkowanie dla wszystkich. Komisja w pełni zaangażuje się w zagwarantowanie jak najwyższego poziomu przejrzystości podatkowej w Europie.*

Komisja szybko wywiązuje się ze zobowiązań, które przedstawiła w swoim programie prac w grudniu ubiegłego roku: w przyszłym miesiącu zaproponuje przepisy, których celem jest rozszerzenie automatycznej wymiany informacji na temat decyzji podatkowych. Zgodnie z obowiązującymi przepisami państwa członkowskie przekazują sobie nawzajem bardzo niewiele informacji na temat orzeczeń dotyczących ich systemów podatku od osób prawnych. A systemy te bywają bardzo skomplikowane. To sprawia, że urzędowi podatkowym trudniej jest ustalić, gdzie dana firma faktycznie prowadzi działalność gospodarczą i na tej podstawie sprawiedliwie stosować przepisy podatkowe. To z kolei powoduje, że wiele korporacji międzynarodowych przenosi zyski do innych krajów, żeby płacić jak najmniejsze podatki. Do budżetu UE nie trafiają więc duże kwoty wpływów z podatków, a system podatkowy nie działa tak samo wobec wszystkich.

Projektowi, który zostanie przedstawiony w marcu, towarzyszyć będą inne środki służące zwiększeniu przejrzystości podatkowej. Podczas dzisiejszej debaty orientacyjnej rozważono różne warianty o charakterze ustawodawczym i nieustawodawczym.

Pakiet środków na rzecz przejrzystości to dopiero początek. W 2015 r. podjęte zostaną również inne działania w tej dziedzinie. Latem tego roku Komisja przedstawi drugi pakiet przepisów dotyczących sprawiedliwego i skutecznego opodatkowania osób prawnych. Zostaną w nim uwzględnione bieżące inicjatywy dotyczące rozwiązania problemu unikania zobowiązań podatkowych realizowane w ramach G-20 i OECD.

Kontekst

W marcu Komisja przedstawi pakiet dotyczący przejrzystości podatkowej, w tym wniosek usta-

wodawczy w sprawie automatycznej wymiany informacji o orzeczeniach podatkowych.

W przedstawionym w grudniu programie prac Komisja zadeklarowała, że zamierza ukrócić uchylanie się od opodatkowania i unikanie opodatkowania, aby zagwarantować, że firmy będą płacić podatki w tym kraju, w którym generują zyski.

W wytycznych politycznych, które przewodniczący Juncker przedstawił Parlamentowi Europejskiemu 15 lipca 2014 r., stwierdził on: „Nasz rynek wewnętrzny musi być bardziej sprawiedliwy. Nie naruszając kompetencji państw członkowskich w kwestii systemów opodatkowania, powinniśmy jednak nasilić starania, aby walczyć z unikaniem opodatkowania i oszustwami podatkowymi, tak aby każdy wnosił odpowiedni wkład”.

Równocześnie Komisja prowadzi cztery szczegółowe dochodzenia w sprawie pomocy państwa (zob. tutaj) dotyczące orzeczeń podatkowych wydanych przez Irlandię, Luksemburg i Holandię. Na początku tego miesiąca Komisja wszczęła szczegółowe postępowanie wyjaśniające w sprawie pomocy państwa dotyczące belgijskiego systemu podatkowego. System ten umożliwia bowiem dużym firmom międzynarodowym znaczne zmniejszenie podatku dochodowego od osób prawnych płaconego w Belgii. Komisja zwróciła się już do wszystkich państw członkowskich o podanie informacji dotyczących krajowych praktyk w odniesieniu do orzeczeń podatkowych. Celem jest stwierdzenie, czy i w jakich przypadkach konkurencja na jednolitym rynku ulega zakłóceniom w związku z uzyskiwanymi wybiórczo korzyściami podatkowymi.

lutyl 2015

Punkt Informacji Europejskiej Europe Direct - Białystok

ul. Brukowa 28. lok. 8
15-889 Białystok

tel. 085 744 24 43
fax. 085 653 77 53

e-mail: europedirect-bialystok@bia.pl

Godziny otwarcia punktu:

poniedziałek - piątek: 8.00 - 16.00

Siedziba Punktu Informacyjnego
Europe Direct - Białystok

14